

Styrelsehandling nr 8

Datum 2021-05-05

Diarienummer BB-2021-0144

Handläggare

Gunnel Lundegren

Telefon: 031-731 50 72

E-post: gunnel.lundegren@bostadsbolaget.se

Rapport avseende bolagets säkerhetsarbete 2020

Informationsärende

Styrelsen Göteborgs Stads Bostadsaktiebolag föreslår

Att anteckna rapport beträffande Bostadsbolagets säkerhetsarbete.

Sammanfattning

Av stadens säkerhetspolicy framgår att bolagsledningen minst årligen ska följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel och att återrapportering ska ske till styrelsen.

Rapport som beskriver säkerhetsarbetet i bolaget under 2020 och som utgör underlag för bedömningen av säkerhetsnivån i bolaget har tagits fram.

Den sammantagna bedömningen är att säkerhetsnivån i bolaget är acceptabel.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Avseende kameraövervakning är de legala kraven omfattande och det är stora vitesbelopp som kan utdömas ifall verksamheten inte följer kraven. Inom kort är de koncerngemensamma checklistorna och mallarna för hanteringen av frågor så som dokumentation, skyltning, kontroll av personuppgiftsbiträdesavtal samt översyn dataskyddssäkerhetsfrågor klara och vi slutför då arbetet med att kontrollera kameraanläggningarna mot detta.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Rapporten är inte föremål för samverkan.

Bilaga

1. Säkerhetsrapport 2020

Ärendet

Stadens säkerhetspolicy anger att bolagsledningen minst årligen ska följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel. Åtterrapporing ska ske till styrelsen.

Redovisningen av bolagets säkerhetsarbete sker i den årliga säkerhetsrapport som tas fram av bolagets säkerhetschef. Denna utgör underlag för bedömningen av säkerhetsnivån.

Rapport som beskriver säkerhetsarbetet i bolaget under 2020 framgår av bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

Säkerhetsrapporten är en sammanställning av Bostadsbolagets säkerhetsarbete under 2020 och innehåller bedömningar avseende säkerhetsnivån i bolaget inom de olika delområdena personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet, incidenthantering och krisberedskap.

Bolagets bedömning

Bolaget bedriver ett omfattande säkerhetsarbete som framgår av säkerhetsrapporten. Genom detta säkerhetsarbete är målet att minska risken för att en oönskad händelse inträffar, och om den ändå skulle inträffa ska konsekvenserna för människor, egendom och miljö minimeras.

Utifrån beskrivningen i säkerhetsrapporten görs den samlade bedömningen att säkerhetsnivån i bolaget är acceptabel.

Kicki Björklund

VD

SÄKERHETSRAPPORT 2020

Göteborgs Stads Bostadsaktieföretag

Sammanfattning

Årets rapport omfattar flera områden inom säkerhet. De huvudområden som belyses i rapporten är:

- Personsäkerhet
- Fysisk säkerhet
- Informationssäkerhet
- Incidenthantering och Krisberedskap

Bostadsbolagets inriktning i säkerhetsarbetet innebär att bolaget ska:

- Skydda bolagets medarbetare och egendom genom goda rutiner och god förmåga att agera vid alla former av incidenter, vara omhändertagande och gränssättande samt att polisanmäla brott.
- Skydda bolagets egendom genom att ha goda rutiner och god förmåga att förebygga, förhindra eller försäkra bort risken.
- Ha goda rutiner för att minst uppnå krav i lagar, förordningar, myndigheters föreskrifter och Göteborgs Stads anvisningar.

2020 års säkerhetsarbete har inom Bostadsbolaget präglats av den pandemi som mer eller mindre lamslagit en hel värld under året. Hanteringen av Covid-19-situationen beslutades tidigt våren 2020 av koncernledningen att den skulle ske koncerngemensamt och enligt en särskild struktur.

Vi har genom en god följsamhet för nya beslut ställt om verksamhet, anpassat arbetssätt och hittat nya rutiner för att fortsätta leverera inom våra uppdrag på ett smittskyddssäkert sätt. Det har inneburit att vi frekvent och i flera forum haft ett tydligt fokus på uppföljning och rapportering kring frågor som bland annat smittskyddsåtgärder, personsäkerhet och trygghet/social oro samt arbetsmiljöfrågor.

Sammantaget kan konstateras att Bostadsbolagets säkerhetsarbete befinner sig i en utvecklingsfas men med det aktiva arbete som bedrivs inom området bedöms den generella säkerhetsnivån vara acceptabel.

Gunnel Lundegren, chef Affärsutveckling samt tf Säkerhetschef

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	3
Personssäkerhet	4
Lägesbild och status under året som gått	5
Behov och planer för 2021	5
Bedömd risknivå för personsäkerhet	6
Fysisk säkerhet	7
Lägesbild och status under året som gått	9
SBA – Systematiskt Brandskydds Arbete	9
Kamerabevakning – CCTV	10
Bevakning	11
Försäkringar – Göta Lejon	11
Behov och planer för 2021	11
Bedömd risknivå för fysisk säkerhet	12
Informationssäkerhet	13
Lägesbild och status under året som gått	14
Behov och planer för 2021	15
Incident och Krisberedskap, Civilt försvar	16
Lägesbild och status under året som gått	18
Behov och planer för 2021	19
Bedömd risknivå för Krisberedskap / Civilt försvar	19

Inledning

I enlighet med Göteborgs stads säkerhetspolicy ska säkerhet vara en del av verksamhetens riskhantering och kan beskrivas som förmågan att upprätthålla en definierad risknivå.

Ämnesområden som ska inkluderas i säkerhetsarbetet är personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och krisberedskap/Civilt försvar.

Säkerhetsarbetet ska vara långsiktigt, kontinuerligt och omfatta alla delar av verksamheten. Arbetet ska bedrivas med utgångspunkt från kontinuerliga riskanalyser och med tyngdpunkt på förebyggande aktiviteter.

Hantering av säkerhetsrisker omfattar de samordnande aktiviteter som genomförs för identifiering, analys, utvärdering, behandling, övervakning och granskning av säkerhetsrisker. Hantering av säkerhetsrisker ska vara en del i beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Styrelsen är ansvariga för säkerheten inom verksamheten. Bolagsledningen ska genom tydlig inriktning och fördelning av ansvar engagera sig i verksamhetens säkerhetsarbete samt minst årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel med återrapportering till Styrelse. Bolagschef ska utse en säkerhetschef med befogenhet att vara drivande och hålla ihop, initiera och genom stöd och uppföljning utveckla säkerhetsarbetet. Organisation, delegation, beslut, planer och åtgärder beträffande säkerhetsarbetet ska dokumenteras.

Alla medarbetare ska fortlöpande ges utbildning i förhållande till sitt ansvar och sina arbetsuppgifter för att förstå hur säkerhetsarbetet fungerar. Alla medarbetare ska aktivt arbeta för ökad säkerhet och ta ett ansvar för att säkerheten fungerar samt informera om upptäckta brister.

Målet med Bostadsbolagets säkerhetsarbete är att minska risken för att oönskade negativa händelser inträffar samt om så ändå sker minimera konsekvenserna för människor, egendom, bolag och miljö.

Denna säkerhetsrapport är en sammanställning av Bostadsbolagets säkerhetsarbete under 2020 och innehåller bedömningar avseende säkerhetsnivån inom de fyra olika delområdena personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och krisberedskap/Civilt försvar.

Viktigt att nämna är också att organisation och bemanning för Bostadsbolagets säkerhetsarbete har sett över i samband med etablering av avdelningen Affärsutveckling hösten 2020.

En del i detta är att stärka arbetet med Informationssäkerhet, GDPR och Dataskydd. Detta gör vi genom rekrytering till rollen som Informationssäkerhetssamordnare vilket precis blivit klart. Uppgifterna hanteras idag av en ½-tidstjänst som organisatoriskt ligger i Ekonomiavdelningen. Även rollen som systemansvarig för våra passage- och övervakningssystem kommer framöver rapportera till säkerhetschefen.

Rollen som säkerhetschef innehas för närvarande av affärsutvecklingschef Gunnel Lundegren med anledning av att säkerhetschef Thomas Magnusson gick i pension 2021-01-31 och ny säkerhetschef tillträder 2021-05-24. Nya säkerhetschefen heter Sara Fischer och är idag säkerhetsstrateg på Räddningstjänsten i Storgöteborg.

Personssäkerhet

I Göteborg stad finns riktlinjer för personssäkerhet och till dessa finns även råd. Riktlinjerna utgår från stadens säkerhetspolicy och konkretiserar personssäkerhetsområdet. De relevanta krav som finns i stadens styrande dokument och berör vår verksamhet har inarbetats i Framtiden koncernens styrdokument för personssäkerhet.

Inom Framtiden koncernen finns gemensamma anvisningar gällande personssäkerhet. Det primära syftet med dessa anvisningar är att skapa förutsättningar för en säker och trygg arbetsmiljö för koncernens alla medarbetare avseende potentiella hot- och våldssituationer. Dessa anvisningar tydliggör Framtiden-koncernens förhållningssätt avseende hot och våld och vidare beskrivs koncernens arbetssätt i en personssäkerhetsprocess och hur den avser att fungera före, under och efter potentiella eller inträffade hot- och våldssituationer.

Personssäkerhetsarbetet utgår från gemensamma och övergripande förhållningssätt som ska genomsyra alla delar i verksamheten:

- Nolltolerans: alla former av trakasserier, hot och våld och otillåten påverkan är helt oacceptabelt, ingen personal ska behöva utsättas för detta i sitt tjänsteutövande.
- Stöd: alla medarbetare ska erhålla det stöd som den enskilde är i behov av utifrån vad som inträffat.
- Rapportera: alla händelser/incidenter/tillbud ska rapporteras och lagöverträdelse ska polisanmälas.
- Rutiner: alla ska känna till och känna sig trygga med koncernens förhållningssätt, rutiner och arbetssätt avseende personssäkerhet. Alla rutiner har till syfte att minska risken för att händelser inträffar och i förekommande fall minimera konsekvenserna av inträffade händelser.
- Ekonomi: alla medarbetare ska hållas ekonomiskt skadeslösa för händelser kopplad till det egna tjänsteutövandet.

Utöver förhållningssätten består personssäkerhetsprocessen av fyra grundpelare: Kompetens/Utbildning, Riskanalyser, Åtgärdsprogram och Incidentsystem (IA).

Tyngdpunkten på arbetet med personssäkerhet ska ligga på att förebygga/ förhindra hot- och våldssituationer mot verksamhetens personal. En viktig faktor är att personalen har kompetens och utbildning för att kunna både motverka och hantera de hot- och våldssituationer som uppstår.

Löpande ska s.k. situationsanpassade riskanalyser genomföras inför potentiella och/eller inträffade situationer i syfte att kunna vidta rätt skyddsåtgärder. Utöver detta ska det årligen göras riskanalys innefattande genomgång och analys av de senaste 12 månadernas händelser/incidenter kopplade till hot- och våldssituationer.

Alla händelser kopplade till hot och våld kommer tyvärr aldrig att kunna undvikas helt oavsett hur förebyggande verksamheten arbetar. I de händelser som hot och/eller våld inträffar mot verksamhetens personal gäller att dessa händelser hanteras på bästa sätt. När någon anställd drabbas av en hot- och/eller en våldssituation ska Framtidkoncernens åtgärdsprogram omgående aktiveras.

Alla hot och våldssituationer som inträffar ska rapporteras i koncernens gemensamma incidentrapporteringsystem – IA-systemet. Händelser i IA -systemet ska utredas, åtgärdas och följas upp.

Lägesbild och status under året som gått

Under 2020 har 127 händelser, kopplade till personsäkerhet och olycksfall, rapporterats i Bostadsbolagets system för incidenthantering. Dessa har fördelats på kategorierna Tillbud, Olycksfall, Färdolycksfall och Säkerhetsrisk.

Rapporterade händelser avseende personsäkerhet 2020

Tillbud, 7 st.

Exempel: Brand i soprum, brand i garage, hyresgäst som anklagar fastighetsvärd för stöld av nycklar.

Olycksfall, 15 st.

Exempel: halkolyckor, skärskador.

Färdolycksfall, 3 st.

Exempel: viltolycka på väg från arbetet, cykelolycka på väg till arbetet.

Säkerhetsrisk, 102 st.

Exempel: felparkerade bilar, olåsta dörrmiljöer, krossade entréutor, dörrar som inte stänger sig, obehöriga i trapphus ihop med narkotikaanvändning.

Hot och våld

Utöver ovan har det även i kategorin Hot och Våld förekommit händelser som polisanmälts. Detta avser ett dödshot mot trygghetsvärd samt ett hot mot distriktschef Hisingen.

I samband med de skyddsronder som genomförs två gånger om året som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet så görs riskanalyser avseende hot och våld.

Övrigt

Under Q4 2020 lanserades Framtidens digitala Säkerhets- och Trygghetsutbildning. Utbildningen riktar sig till all personal och alla ska genomföra utbildningen. Vid årsskiftet har totalt 64% av personalen genomfört utbildningen.

En analys av svaren ifrån våra frågor kring trygg och säker arbetsplats i Winningtemp under 2020 visar på att vi aktivt arbetar med att skapa trygga arbetsplatser. Resultatet avseende ”trygg och säker” är index 8,3 (av max 10) under 2020 vilket är ett bra resultat.

Behov och planer för 2021

Det finns ett fortsatt behov av utbildning/kompetenshöjande åtgärder för 2021 där vi bland annat behöver se över behovet av områdes-/rollanpassade utbildningar. Vi måste också tillse att alla har genomfört Säkerhets- och Trygghetsutbildningen samt att nyanställda får ta del av utbildningen.

Det krävs en ökad vaksamhet kring säkerheten nu när vi går in i ett skede med så kallad Superförvaltning och vi behöver fortsätta arbetet med att öka antalet inrapporterade incidenter. Vi kommer också att göra en djupare analys av de Hot & Våld situationer som varit för att om möjligt minimera risken att de inträffar igen.

Vi ser också ett behov av att på nytt genomföra utbildningen i IA-rapportering.

Bedömd risknivå för personsäkerhet

Sammantaget bedöms att medarbetarna inom bolaget har en god riskmedvetenhet och är bra rustade för att kunna hantera de situationer som uppstår. Risker för hot och våld kan aldrig accepteras men bolagets bedömning är att, med det aktiva arbete som bedrivs löpande, säkerhetsnivån kan anses vara acceptabel.

Fysisk säkerhet

I Göteborgs stad finns inga övergripande riktlinjer för fysisk säkerhet som konkretiserar stadens säkerhetspolicy. Det som finns inom Göteborg Stad är riktlinjer samt ett metodstöd avseende systematiskt brandskydd. Utöver detta finns även stödjande dokument som beskriver rollen som säkerhetschef samt råd avseende trygga och säkra möten och arrangemang.

Med fysisk säkerhet avses den samlade effekten av de skyddsåtgärder inom brand- och tillträdesskydd som förebygger, minskar eller eliminerar risken för skador eller förluster avseende människor, fastigheter, lokaler, utrustning och övriga tillgångar.

Stadens interna fysiska säkerhetsarbete inkluderar flera olika åtgärdsområden så som

- att förhindra obehörigt fysiskt tillträde, skador och störningar i våra verksamhetslokaler
- att förhindra förlust, skada, stöld eller skadlig påverkan på tillgångar och avbrott i vår verksamhet
- att skapa skydd mot naturolyckor (brand, översvämning, oväder etc.) och olyckor som orsakas av fel i tekniska system eller av mänskliga misstag.

Försäkrings AB Göta Lejon, Göteborg Stads egna försäkringsbolag försäkrar stadens tillgångar och verksamheter och har ansvaret för skadehanteringen inom Göteborg Stad. Utöver det så arbetar Göta Lejon även skadeförebyggande. Genom försäkringsvillkoren ställs ett antal olika krav på de försäkrade verksamheterna gällande fysisk säkerhet. Göta Lejon utför årligen ett antal riskbesiktningar i Framtiden koncernens fastighetsbestånd som en del i återförsäkringsprocessen.

SBA-Systematiskt brandskyddsarbete

Göteborgs Stads *Riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete – SBA* konkretiserar åtgärdsområdet fysisk säkerhet i säkerhetspolicyen ur ett brandskyddsperspektiv.

Ägare och nyttjare av fastigheter ska bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete som lägst motsvarar de krav som lagstiftaren ställer. Syftet är att förhindra att människor skadas, egendom förstörs eller att miljön tar skada. Riktlinjen ska ge förutsättning för stadens förvaltningar och bolag att systematiskt arbeta med brandskyddet enligt likformiga principer samt säkerställa uppföljning och kontroll.

För ytterligare hjälp i det praktiska arbetet har Göteborgs Stad tagit fram Handbok för systematiskt brandskyddsarbete som beskriver SBA enligt en 7-stegsmodell och belyser ansvaret ur två perspektiv, som verksamhetsutövare och som fastighetsägare.

De nya koncerngemensamma anvisningarna följer samma struktur som Göteborgs Stads 7-stegs modell men är mer anpassade efter de specifika behoven som finns i koncernens bolag snarare än stadens förvaltningar i stort.

Steg 1 - 6 beskriver det brandskyddsarbete som ska utföras och steg 7 beskriver uppföljningen av arbetet. I detta ligger att ta hänsyn till brandskyddsarbetet både som verksamhet i egenskap av nyttjanderättshavare och som fastighetsägare kopplat till de byggnader man äger.

I verksamhetsansvaret handlar det om brandskyddet i de lokaler man bedriver sin verksamhet, till exempel att det finns släckutrustning och att utrymningsvägarna fungerar, samt att det praktiska arbetet man bedriver utförs på ett brandsäkert sätt. Det handlar även om att bolagets alla medarbetare ska få tillräcklig kunskap om brandskyddet och brandskyddsarbetet.

I fastighetsägaransvaret ligger att säkra det tekniska brandskyddet i de byggnader man äger, följa upp att lokalhyresgäster (nyttjanderättshavare) i byggnaden har ett eget brandskyddsarbete samt att verka för ett gott brandskydd för bostadshyresgäster.

Det primära syftet med anvisningarna är att skapa förutsättningar för ett SBA som minskar risken för att människor skadas och/eller egendom förstörs av brand genom att minska sannolikheten för brands uppkomst samt minska konsekvensen av eventuella bränder. De skapar också förutsättningar för bolagen att efterleva legala krav samt efterlevnad avseende Göteborg Stads policy och riktlinjer.

Kamerabevakning-CCTV

Tidigare fanns viss styrning från Göteborg Stad avseende kamerabevakning (CCTV) men i samband med att Dataskyddsförordningen (GDPR) trädde ikraft togs dessa bort.

Bostadsbolagets kamerabevakning beslutas om och hanteras med hänvisning till de legala och vägledande ramar för bevakningen som finns i:

- Kamerabevakningslagen
- Dataskyddsförordningen - GDPR
- Säkerhetspolicyn för Göteborgs Stad med riktlinje Informationssäkerhet
- Vägledning för behandling av personuppgifter vid kamerabevakning, framtagen av Sveriges Allmännyttan och Fastighetsägarna

Regelverken gäller i tillämpliga delar oavsett om anläggningen kräver tillstånd, anmälan eller inte.

Kamerabevakningslagens syfte är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten. Ett av dataskyddsförordningens (GDPR) syften är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. De legala kraven ska säkerställa att kamerabevakning bara används när övervakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset. För att få bedriva kamerabevakning måste det finnas ett berättigat syfte. Innan kamerabevakning kan påbörjas måste alla andra möjligheter till åtgärder utredas och bedömas. Kamerabevakning ska följas upp avseende effekten av övervakningen och graden av intrång i den personliga integriteten. Kamerabevakning ska avslutas så snart den inte längre är nödvändig för det uppställda syftet. De legala kraven är omfattande gällande kamerabevakning och det är stora vitesbelopp som kan utdömas ifall verksamheten inte följer kraven.

Syftet med att Bostadsbolaget på vissa platser infört kamerabevakning är att installationerna förebygger brott, underbygger rättsliga anspråk och kan användas för att komma till rätta med störningar. På de platser där kamerabevakning finns i dagsläget har verksamheten tidigare haft omfattande problem med exempelvis skadegörelse eller andra typer av brott eller

misskötsamhet. Verksamheten har därför på vissa specifika platser, där mindre integritetskränkande åtgärder inte varit möjliga, sett kamerabevakningen som en förutsättning för att upprätthålla säkerhet, trygghet och ordning i och omkring våra fastigheter.

En omprövning av beslutet att kamerabevaka ska ske kontinuerligt, halvårsvis där bevakningen bedöms vara mer integritetskränkande, och en gång om året där bevakningen bedöms vara mindre integritetskränkande.

På alla platser där kamerabevakning redan finns eller införs, krävs att det finns ett klart och tydligt definierat intresse för bevakningen, utifrån en faktisk problembild.

I utrymmen som kan anses särskilt integritetskänsliga, exempelvis i entréer i bostadshus, ska alltid en konsekvensbedömning göras innan bevakningen påbörjas.

Sammanhållande i frågor rörande kamerabevakning samt ansvarig för rapportering till styrelse och företagsledning är bolagets Säkerhetschef.

Systemägare för respektive installation är respektive distriktschef.

Övrigt

Inom området fysisk säkerhet ingår även:

- Områdesskydd som handlar om att fysiskt begränsa tillträde till ett område, kan vara bommar, staket och liknande begränsningar.
- Skalskydd som kan delas upp i mekaniskt och tekniskt skydd ofta kopplat till barriärer på en byggnad, en omslutningsytas motståndskraft mot oönskat tillträde och tekniska system som styr tillträde i form av lås och passersystem.
- Intrångsskydd i form av inbrottslarm.
- Trygghetssäkrad fastighet där Koncernen arbetar med att ta fram metod och arbetssätt för att systematiskt trygghetssäkra våra fastigheter.

Lägesbild och status under året som gått

SBA – Systematiskt Brandskydds Arbete

Årets egenkontroller och certifierade kontroller av det tekniska brandskyddet har genomförts enligt plan med någon enstaka avvikelser i form av försening.

Vi har gjort en brandskyddsinventeringen av fastigheterna med hjälp av ett riskklassificeringsverktyg framtaget tillsammans med Försäkrings AB Göta Lejon och koncernens andra bolag, arbetet blev klart i januari 2021.

Under året har vi tillsammans med övriga bolag i Framtidenkoncernen tagit fram och fastställt nya gemensamma anvisningar för systematiskt brandskyddsarbete. Som ytterligare stöd till

bolagens förvaltningar och avdelningar i den praktiska tillämpningen har arbetet fortsatt med utveckling av mallar och checklistor baserat på anvisningarna.

Under hösten 2020 gjorde Stadsrevision en revision där en del var uppföljning av bolagets systematiska brandskyddsarbete. Sammanfattningsvis bedöms här att bolaget är på rätt väg i SBA-arbetet men att vi rekommenderas att utveckla de koncerngemensamma riktlinjerna.

Kamerabevakning – CCTV

Framtidenkoncernen har under 2020 arbetat fram nyttjanderättsavtal med Polisen. Dessa tecknas bolagsvis och signering sker inom närmsta veckorna. För vår del avser avtalen tre anläggningar i Tynnered, Hammarkullen och Norra Biskopsgården där Polisens kameror sitter på våra fastigheter.

Under 2020 påbörjades en koncerngemensam inventering av bolagens egna kameraanläggningar genom konsultstöd. Syftet är att säkerställa legaliteten och arbetet slutförs under 2021.

Parallellt med den gemensamma inventeringen har vi inventerat våra egna kameraanläggningar, framförallt avseende GDPR. Det har lett till en plan för åtgärder bland annat gällande utformningen av skyltar och informationen på dem för att leva upp till legala krav.

Befintlig kamerabevakning inom Bostadsbolaget

Adress	Distrikt	Vad	Allmänhet	Tillst.plikt	Antal
Rundbäcksgatan 15	Hisingen	garage	nej		4
Gamla Tuvevägen 11	Hisingen	garage	nej		5
Gamla Tuvevägen 11	Hisingen	cykelrum	nej		1
Maj på Malös gata	Hisingen	garage	nej		6
Styrfarten 1	Hisingen	garage	nej		3
Styrfarten 10 – 14	Hisingen	garage	nej		4
Pilgatan 22	Centrum	garage	nej		16
Karl Johansgatan 47-49	Centrum	gym m	nej		12
Landalagången*	Centrum	garage			
SUMMA					51 kameror

*system ej i drift men önskas att driftsättas av distriktet.

Status

Inventeringen visar att det finns 51 kameror fördelade på 8 anläggningar som är i drift.

Arbetet med att åtgärda de brister i hanteringen kring bolagets kamerabevakning, som tidigare identifierats, påbörjades under 2020. Det mest akuta var att se över dataskydds-säkerhetsfrågor, att dokumentera underlag till bevakning, att tillse att skyltningen uppfyller de krav som finns enligt GDPR samt att kontrollera att personuppgiftsbiträdesavtal finns mellan Bostadsbolaget och anlidade personuppgiftsbiträden. Arbetet har under 2020 försenats p.g.a. verksamhetens och kritiska rollers påverkan av pandemihanteringen men delar av det är slutfört. De delar som kvarstår fortsätter vi hantera och arbetet avses att slutföras under 2021.

Bevakning

Bostadsbolaget har ett avropsavtal på Göteborgs Stads föregående ramavtal avseende bevakning. Ramavtalet är tecknat med bevakningsföretaget Avarn och vi avropar delar som larmmottagning, larmutryckning och rondering av våra lokaler samt extra bevakning i våra områden vid behov.

Försäkringar – Göta Lejon

Bolagets totala skadekostnad för 2020 uppgår till ca 28 582 kkr och vatten utgör den enskilt största posten. Orsakerna är bland annat läckage, bristfälliga tätskikt och uttjänta stammar.

Senaste tre åren ser utfallen ut enligt nedan:

<i>Belopp i kkr</i>	2020	2019	2018
Vatten	17 039	24 173	9 605
Brand	8 100	7 665	13 229
Vandalisering	773	375	
Skadeuppföljning övriga skador	2 670	4 252	757
Summa skador inkl. klotter	28 582	36 465	23 591
Antal lägenheter: 24 829			
Kostnad per lägenhet (kr/år)	1,15	1,47	0,95

Vi har erhållit ersättning, avseende 2020, från Göta Lejon för skadorna ovan med 5 729 kkr.

Genomförda riskbesiktning

Planerade riskbesiktningar blev framskjutna med anledning av både Göta Lejons och Bostadsbolagets verksamhetens påverkan av pandemisituationen, dock hanns en fastighet med att besiktiga och det var Sandeslätt i Hammarkullen.

Riskklassificeringar

Under 2020 har det gjorts riskklassificeringar, som en del i SBA, av beståndet ur ett försäkringsperspektiv. Riskklassificeringarna är kommunicerade ut i organisationen för vidare hantering i samband med kommande projekt och för en bedömning av om det är något i de högre riskklasserna som måste hanteras skyndsamt. Utifrån inventeringen görs prioriteringar och framtagande av åtgärdsförslag, detta påbörjas under 2021.

Trygghetssäkrad fastighet

Koncerngemensamt arbete har påbörjats för att ta fram metod och arbetssätt för att systematiskt trygghetssäkra våra fastigheter. Ansvaret för det arbetet är Superrådet.

Behov och planer för 2021

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)

Under 2021 är målet att färdigställa arbetet med att ta fram mallar och checklistor till de nya koncerngemensamma anvisningarna och ett digitalt kontrollverktyg samt implementera dessa i bolaget.

Vi kommer utifrån brandsskyddsinventeringen i Försäkrings AB Göta Lejons riskklassificeringsverktyg påbörja riskanalyser baserat på framtaget underlag.

Efter implementering av de koncerngemensamma anvisningarna kommer vi att uppfylla stadsrevisionens rekommendationer.

Kamerabevakning – (CCTV)

Det har sedan en tid tillbaka identifierats att det finns ett behov av koncerngemensamma anvisningar med checklistor/mallar. Arbetet har tyvärr försenats under 2020 p.g.a. omfattande arbete med och påverkan på verksamheten utifrån Covid-pandemin men bedöms bli klart under 2021. Så snart detta är klart kommer vi att avropa uppsättning av kameror på fler områden.

Bevakning

Avtalet med Avarn gäller till årsskiftet 2023/24, inför upphörandet kommer ny konkurrensutsättning att göras.

Trygghetssäkrad fastighet

Verktyg för inventering, analys samt instruktioner för prioritering behöver förankras i förvaltningsorganisationen.

Övrigt, Fysisk säkerhet

Se över rutiner för att hantera och kontrollera behörigheter för både besökare och egen personal.

Se över rutiner för förteckning över hantering av kort, koder, nycklar och liknande.

Det ska finnas passersystem för identifiering och/eller behörighetskontroll.

Det finns ett utbildnings- och förankringsbehov inom SBA, Trygghetssäkrad fastighet samt tillträdeshantering.

Bedömd risknivå för fysisk säkerhet

Sammantaget kan konstateras att medarbetarna inom Bostadsbolaget har en mycket god riskmedvetenhet och är bra rustade för att kunna hantera de situationer som uppstår inom området fysiks säkerhet. Bolagets bedömning är att, med det aktiva arbete som bedrivs löpande samt uppdatering av vårt brandskyddsarbete, kan säkerhetsnivån anses vara acceptabel.

Informationssäkerhet

Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet syftar till att konkretisera säkerhetspolicyn avseende informationssäkerhetsområdet. Med informationssäkerhet avses att upprätthålla:

- Konfidentialitet - informationstillgångar är tillgängliga endast för behöriga
- Riktighet - informationstillgångar förändras eller påverkas inte oönskat eller utom kontroll
- Tillgänglighet - informationstillgångar kan nyttjas efter behov i förväntad utsträckning och inom önskad tid

Med informationstillgångar avses all information och informationshanterande resurser såsom manuella samt digitaliserade och IT-baserade informationssystem.

Riktlinjen beskriver också den grundsäkerhetsnivå som gäller för all informationshantering i Göteborgs Stad som blivit klassad i nivå 1 för ett eller flera av skyddsområdena konfidentialitet, riktighet eller tillgänglighet.

För informationshantering som blivit klassad i nivå 2 och som därmed har ett utökat skyddsbehov ska kompletterande åtgärder införas. Dessa skyddsåtgärder utformas specifikt och återfinns ej i stadens riktlinje.

För information som klassats i nivå 0 avseende alla de tre skyddsområdena konfidentialitet, riktighet eller tillgänglighet finns inga stadsövergripande krav på skyddsåtgärder.

Områden som Göteborg Stads riktlinje behandlar är följande;

- Klassning av information
- Hantering av informationstillgångar
- Personalresurser och säkerhet
- Fysisk och miljörelaterad säkerhet
- Styrning av kommunikation och drift
- Styrning av åtkomst
- Anskaffning, utveckling och underhåll
- Hantering av incidenter
- Kontinuitetsplanering i verksamheten
- Uppföljning av säkerhetsnivå

Med hjälp av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete kan verksamheten säkerställa att information och tjänster som tillhandahålls är tillgängliga för de som ska ta del av dem samtidigt som de är skyddade från obehörig åtkomst och påverkan.

Göteborg Stad har även ett antal styrande regler inom informationssäkerhetsområdet så som;

- Regler för IT-användare
- Regler för epost
- Regler för chefers informationssäkerhetsansvar
- Regler för driftsdokumentation

Utöver detta så finns en stor mängd med stöddokument inom området i form av råd och metodbeskrivningar.

Inom Framtidenkoncernen saknas det koncerngemensamma anvisningar för informationssäkerhet. Sådana skulle dock vara till stor nytta och bidra till Bostadsbolagets strävan att förenkla och effektivisera säkerhetsarbetet inom koncernen.

Lägesbild och status under året som gått

Nedan följer en beskrivning av Bostadsbolagets arbete med informationssäkerhet och GDPR men det sker även ett koncernövergripande samarbete inom dessa områden.

Det har noterats en bristande koppling mellan säkerhets-, IT- och dataskyddsfunktioner i koncernen vilket har lett fram till beslutet att rekrytera en Informationssäkerhetsstrateg på koncernnivå. Även inom Bostadsbolaget förstärker vi inom informationssäkerhet, GDPR-hantering och dataskyddsfrågor genom att rekrytera en person till rollen som Informationssäkerhetssamordnare. Detta blir ett uppdrag där man arbetar med dessa frågor på heltid, idag hanteras detta på en halvtidstjänst. Tjänsten kommer också att vara placerad i Säkerhetsenheten i stället för inom Ekonomiavdelning som idag.

Bolagets arbete med att öka medvetenheten för GDPR-frågor har tagit fart under 2020. Dataskyddskontakterna inom koncernen har regelbundna möten och ett givande samarbete.

Under hösten 2020 gjorde Stadsrevision en granskning av implementeringen av Dataskyddsförordningen samt bolagets arbete med informationssäkerhet. Sammanfattningsvis bedömde de att bolaget har ett strukturerat arbetssätt, men noterade att kompletteringar behövs avseende informationsklassning och PuB-avtal. De rekommenderar också att det säkerställs att implementeringen av dataskyddsförordningen slutförs vilket möjliggörs genom rekryteringen av Informationssäkerhetssamordnare.

Bostadsbolaget har köpt in en e-utbildning i grundläggande GDPR. Utbildningen har skickats ut till samtliga medarbetare med början i september 2020. I slutet av året hade 77 % av bolagets personal genomgått utbildningen och rutin finns för att säkerställa att nyanställda erbjuds densamma.

Konsekvens- och riskanalyser ur ett GDPR-perspektiv har genomförts för Fast2-, DÄH-, Aptus-systemen samt den kommande Boende-appen.

Inventering av bolagets personuppgiftsbiträdesavtal har genomförts och 16 nya sk. PuB-avtal har skrivits med leverantörer. Med anledning av Schrems II-domen har samtliga avtal nu garantier mot överföring till tredjeland. Arbetet fortsätter under 2021.

Vi har också som en följd av det utökade distansarbetet 2020 på grund av pandemin sett effekter som behov av högre krav på datasäkerhet. Detta ledde bland annat till att Framtiden IT beslutade att gå ifrån uppkoppling hemma till servern via Direct Access mot en tvåstegsanslutning via VPN. Det har till och från varit vissa problem med VPN-anslutningen men Framtiden IT har gjort utredningar och flertalet omstarter för att få tillförlitlighet. Problemen har fortsatt under början av 2021.

Behov av digitala möten ledde under våren till att vi bytte Skype mot Teams för att öka säkerheten mot dataintrång, detta var också ett beslut av Framtiden IT.

Det har under året varit 9 stycken rapporterade personuppgiftsincidenter på Bostadsbolaget. Inga av dem bedömdes så allvarliga att de behövde anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten.

Behov och planer för 2021

Arbetet kring dataskyddsförordningen, GDPR och informationssäkerhet behöver utvecklas och stärkas. Likaså behöver riktade utbildningsinsatser inom området utredas. Detta kommer bli en del i uppdraget för bolagets nya roll Informationssäkerhetssamordnare att hantera.

Arbetet med att säkerställa arbetet med konsekvensanalyser och personuppgiftsbiträdesavtal redan i början av inköpsprocessen fortsätter under 2021. När den nya Säkerhetsenheten inom Affärsutveckling är på plats kommer informationsklassningen att färdigställas och det finns goda förutsättningar att uppfylla stadsrevisionens rekommendationer.

Bedömd risknivå för Informationssäkerhet

Sammantaget kan konstateras att arbetet inom informationssäkerhet på bolaget kan utvecklas. Generellt finns dock en god riskmedvetenhet hos medarbetare och vi är bra rustade för att kunna hantera de situationer som uppstår. Bolagets bedömning är att säkerhetsnivån kan anses vara acceptabel. När den nya säkerhetsorganisationen är på plats finns tillräckliga resurser och kompetens för ett mycket gott dataskydd.

Incident och Krisberedskap, Civilt försvar

Göteborgs Stads riktlinje för krisberedskap och krishantering syftar till att konkretisera säkerhetspolicyn avseende hantering av kriser inklusive extraordinära händelser. Riktlinjen redogör för hur Göteborgs Stad organiserar sin ledning och samordning vid kris eller hot om kris såväl centralt som förvaltnings- och bolagsspecifikt. Riktlinjen är också gällande vid höjd beredskap. Riktlinjen tydliggör även ansvarsförhållanden som råder vid krishantering.

Med kris avses i riktlinjen ett tillstånd där en eller flera verksamheter i staden är utsatta för sådana påfrestningar att dessa inte kan bedrivas med normala resurser och organisation. Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala och innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser.

Målet med svensk krisberedskap är att skydda människors liv och hälsa, värna samhällets funktionalitet och att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

De tre grundprinciperna för samhällets krisberedskap är:

- Ansvarsprincipen

Innebär att den som har ansvaret för en verksamhet under normala förhållanden även har det vid en krissituation. Ansvarsprincipen innebär även att man har ett ansvar för samverkan med andra aktörer. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörer ska stödja och samverka med varandra

- Närhetsprincipen

Innebär att en kris, så långt det är möjligt, ska hanteras där den inträffat och av dem som är närmast berörda och ansvariga

- Likhetsprincipen

Innebär att organisation som hanterar händelsen ska, så långt det är möjligt, efterlikna ordinarie organisation

Staden utgår från ansvars-, närhets- och likhetsprincipen i hela sitt krisberedskapsarbete, såväl i planerings- och förberedelsearbetet, som i hanteringen av en händelse. Detta innebär att ansvaret inte förflyttas vid en kris utan respektive förvaltning eller bolag ansvarar för hanteringen, så långt det är möjligt. Förvaltningar och bolag ska således ha en krisledningsplan med utgångspunkt i sin lokala risk- och sårbarhetsanalys som beskriver hanteringen av kriser inklusive extraordinära händelser. Planerna ska vara verksamhetsanpassad.

Samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner ska enligt samhällets regelverk göra en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). En risk- och sårbarhetsanalys är ett första steg i en kedja för att reducera risker, minska sårbarheter och förbättra vår förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser, extraordinära händelser och höjd beredskap. Arbetet ska leda fram till en ökad krisberedskap mot alla former av oönskade händelser.

Från Göteborg Stad har det kommunicerats krav utöver riktlinjen att alla verksamheter ska ha tillgång till RAKEL och WIS som verktyg i krishanteringen, utöver detta finns även krav på "Tjänsteperson i Beredskap"(TiB) i verksamheten

RAKEL är en förkortning av "Radiokommunikation för Effektiv Ledning" och är ett nationellt säkerhetsradionät. WIS är en portal för Sveriges krisberedskap som underlättar för aktörer att dela information före, under och efter samhällsstörningar.

Inom Framtidenkoncernen finns idag inga koncerngemensamma anvisningar avseende krisberedskap. Vidare saknas en koncernövergripande krisplan att arbeta utefter vid inträffade händelser som berör mer än ett bolag inom koncernen.

Inom Förvaltnings AB Framtiden finns en koncerngemensam funktion för TiB. Samtliga bolag är nåbara 24/7/365.

Civilt Försvar

Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018–2020 anger vad kommunerna ska göra inom området. Efter att överenskommelsen slutits mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och Sveriges kommuner och regioner SKR, och efter beslut i kommunstyrelsen, har stadsledningskontoret inlett projektet civilt försvar.

Målet är att Sveriges kommuner ska komma igång med de förberedelser som krävs för att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet även vid krigsfara och krig. Med samhällsviktig verksamhet avses kommunal service som i första hand värnar liv och hälsa samt samhällets funktionalitet. Även miljö och ekonomiska värden ska skyddas.

Prioriterade uppgifter för kommunerna under 2018–2020 är:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvar
- Stärka säkerhetsskyddet
- Påbörja planering för krigsorganisation och krigsplacering

I projekt Civilt försvar stärks gemensamt stadens förmåga att upprätthålla samhällsviktig verksamhet i både kris och krig. Projektet har initialt arbetat med att tydliggöra de legala förutsättningarna för vilka uppgifter och ansvar som åvilar förvaltningar och bolag vid höjd beredskap. Utifrån stadsledningskontorets nuvarande bedömning kommer samtliga verksamheter, med lagstyrd verksamhet, att behöva fortsätta bedriva sin verksamhet och säkerställa att denna fungerar även under höjd beredskap.

Projektet civilt försvar är försenat till följd av Coronapandemin. Slutleveransen för projektet civilt försvar bedöms kunna ske under andra kvartalet 2021, under förutsättning att arbetet fortlöper som planerat.

Lägesbild och status under året som gått

Året 2020 kommer för alltid att kommas ihåg som det år som Covid-19-pandemin lamslog en hel värld. Inom Framtidenkoncernen beslutades det tidigt under vintern/våren att händelsen skulle hanteras koncerngemensamt.

Vi har löpande genomfört riskhantering avseende Covid-19 under större delen av 2020 och vi har aktivt arbetat med att minimera smittspridningen, bland annat genom att:

- Avgränsa personliga möten.
- Göra nödvändiga prioriteringar, bemanningsplanering, identifiera nyckelfunktioner och löpande genomföra riskanalyser med åtgärdsförslag och prioriteringslistor.
- Tillsätta en koncerngemensam organisation för att hantera Corona-krisen, denna koncerngemensamma styrning under höjd beredskap har gett snabbare beslutsvägar.
- Koncerngemensamma arbetsgrupper för att bland annat ta fram stöddokument för avfall, uthyrning, utemiljö, fasighetsägarens ansvar, projekt, social oro
- Kommunicera aktivt i syfte att minimera ryktesspridning och oro både hos hyresgäster och medarbetare
- Analysera händelseutvecklingen, vi följer utvecklingen via media från FHM, MSB, Socialstyrelsen, regeringen samt stadens krisledning.
- Bolagsledningen, Säkerhetsrådet, HR-rådet, Kommunikationsrådet och koncernledningen genomför lägesmöten med anledning av Covid-19. Inom Bostadsbolagets har företagsledning inklusive krisledningsgrupp samlats för avstämningsmöten. Till en början var dessa möten varje dag för att andra hälften av 2020 övergå till veckovisa möten. Mötesstrukturen har gett goda förutsättningar att, ofta med mycket kort varsel, föra information, beslutsunderlag och beslut mellan bolaget, aktiverade råd och koncernledning.

WIS har varit i aktiv drift under pandemin varför planerade WIS-övningar inte genomförts.

Tillsammans med Staden genomfördes en workshop avseende Civilt försvar. Workshopen leddes av Försvarshögskolan och innehöll delar som: totalförsvar, försvarsvilja, planeringsförutsättningar och lagstiftning samt en föreläsning om lagstiftning vid höjd beredskap för vår verksamhet.

Det gemensamma arbetet för att utveckla Krisberedskap och Civilt försvar fortsätter under 2021.

Behov och planer för 2021

Koncernens säkerhetsråd kommer gemensamt att arbeta vidare med området Civilt försvar. Olika former av analyser och åtgärdsplaner kommer att arbetas fram

Det finns i nuläget inget behov av lokalt regelverk inom Framtidenkoncernen.

Planering för 2021 är följande:

- Utveckla krisberedskapsplanen till en kontinuitetsplan. Mycket av arbetet kring pandemin kan då tas tillvara mer långsiktigt.
- Skapa en gemensam kunskap om skyddsrummen och dess status.
- Utred utbildningsbehovet. Gäller både egen personal och hyresgäster.
- Utveckla övningsplanen till att omfatta även civilt försvar. Gäller både egen personal och hyresgäster.

Bedömd risknivå för Krisberedskap / Civilt försvar

Vid en sammanvägd bedömning av området incident- och krisberedskap samt Civilt försvar konstateras att risknivån i nuläget är acceptabel, i stora delar, i förhållande till övriga omvärldsfaktorer och att det finns en förmåga inom bolaget att hantera krissituationer. De flesta delarna inom området Civilt försvar bör dock förstärkas för att möta målet i den nationella kravbilden.